

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114221069
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7114221069.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu TOMASZ LAPIŃSKI FIRMA USLUGOWO-HANDLOWA GRAP, NIP: 6841761580, REGON: 370374171, ul. Joachima Lelewela 10/39, Krosno, Poľská republika, proti žalovanému Š. G.ovi, bytom G., B. XX, IČO: 14 278 219, zast. JUDr. Andreou Pristašovou, advokátkou, Bratislava, Vazovova 9/B, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 35C/122/2014-110 z 19.11.2015 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 19.8.2014 domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. RO 30008/14 z 9.7.2014 vydaného rozhodcom JUDr. Zsoltom Vargom Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 19, a to s poukazom na ust. § 40 ods. 1 písm. c), g), § 17, § 24 ods. 1, § 24 ods. 2 a § 51 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov účinného do 31.12.2014, § 5 ods. 1 a § 18 O.s.p. na tom skutkovom základe, že je zahraničnou fyzickou osobou vykonávajúcou podnikanie v Poľskej republike a neovláda slovenský jazyk, pričom rozhodcovský rozsudok, ktorým ho rozhodcovský súd zaviazal zaplatiť žalovanému sumu 14.412,29 € s prísl. mu bol doručený dňa 21.7.2014 a bol vyhotovený v slovenskom jazyku, celé konanie pred rozhodcovským súdom prebiehalo v slovenskom jazyku, a nie v jeho materinskom jazyku, z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, aby sa rozhodcovský súd vôbec zaoberal otázkou, v akom jazyku má konať a ako o tejto otázke rozhodol, rozhodcovský súd ani nenariadil úradný preklad písomností do iného jazyka, nepoučil žalobcu o jeho procesnom práve konať v materinskom jazyku, ktorému rozumie, nebola mu teda daná možnosť konať vo svojom materinskom jazyku a v konaní pred rozhodcovským súdom nebola zachovaná zásada rovnosti účastníkov konania, súd nezabezpečil rovnaké možnosti na uplatnenie jeho práv a odňal mu faktickú možnosť konať pred súdom a uplatňovať svoje práva. Zároveň žalobca popieral, že by podpísal kúpnu zmluvu, obsahom ktorej bola rozhodcovská doložka napísaná v slovenskom jazyku a tvrdil, že ak sa pod nejakou listinou obsahujúcou rozhodcovskú doložku nachádza jeho podpis, bola mu taká listina vsunutá na podpis bez jeho vedomia a podpísaná v omyle. Navyše žalovaný žalobcovi nikdy netvrdil, že v prípade súdneho sporu bude v jeho veci rozhodovať rozhodca so sídlom v Slovenskej republike a takéto konanie bude vedené v slovenskom jazyku, preto sa žalobca oprávnenne domnieval, že o prípadnom spore bude rozhodovať všeobecný súd a budú mu garantované všetky jeho procesné práva, vrátane práva na to, aby sa konalo v jeho materinskom jazyku.

2. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 790,76 €, ktorú uložil žalobcovi zaplatiť k rukám právnej zástupkyne žalovaného JUDr. Andrey Pristašovej, advokátky, Vazovova 9/B, Bratislava, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Uznesením 35C/122/2014-17 z 10.9.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach 2Co/92/2015-51 zo 4.3.2015, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 16.3.2015, súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku sp. zn.: RO 30008/14 vydaného dňa 9.7.2014 Rozhodcovským súdom zriadeným pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

4. Súd právne vec posúdil podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a) a b), § 40 ods. 2, 3 a 4, § 41, § 43 ods. 1 a 2, § 24 ods. 1 a 2 v spojení s ust. § 54b ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení zákona č. 336/2014 Z.z. účinného od 1.1.2015 (ďalej tiež „ZoRK“), článku IV. bod 1, článku V. bod 1 rokovacieho poriadku Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o. vydaného podľa § 14 ZoRK, podľa ktorého v rozhodcovskom konaní sa používa slovenský jazyk a v prípade, ak účastník konania neovláda slovenský jazyk, je povinný si zabezpečiť službu tlmočníka; inak službu tlmočníka na jeho trovy zabezpečí rozhodcovský súd; posúdil žalobcom namietané dôvody, pre ktoré môže všeobecný súd zrušiť rozhodcovský rozsudok, a taktiež skúmal, či sú dané dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 odsek 1 písm. b) ZoRK. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že sa nejedná o spor so spotrebiteľským prvkom, keďže žalobca a žalovaný sú fyzické osoby podnikatelia konajúci v rámci ich podnikateľskej činnosti, pričom v posudzovanom prípade šlo o zaplatenie kúpnej ceny za dodaný tovar určený do množstva a druhu tak, ako je uvedené v kúpno-predajnej zmluve. S poukazom na ust. § 54b ods. 1 ZoRK súd mal za to, že na uvedené konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku začaté dňa 19.8.2014 podaním žaloby, sa vzťahujú ustanovenia zákona účinného od 1.1.2015 a na základe toho súd podrobil napadnutý rozhodcovský rozsudok sudcovskému prieskumu v zmysle ust. § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. účinného od 1.1.2015. Právne posúdil platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky v kúpno-predajnej zmluve, ako aj splnenie podmienok na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 244/2002 Z.z. účinného od 1.1.2015. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca mal plnú spôsobilosť na právne úkony, a teda bol plne spôsobilý na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky (v konaní ani netvrdil opak), že medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá žiadna dohoda o tom, v súlade s ktorým právnym poriadkom sa má rozhodcovská zmluva uzavrieť, zároveň uzavretie rozhodcovskej doložky v kúpno-predajnej zmluve bolo plne v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ktorému táto rozhodcovská doložka nijako neodporovala. Vzhľadom na uvedené súd mal za to, že nie je naplnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK a dospel k záveru, že nie sú naplnené ani dôvody na podanie žaloby upravené v § 40 ods. 1 písm. a) bod 2., pretože žalobca bol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu v rozhodcovskom konaní a bolo mu umožnené zúčastniť sa na rozhodcovskom konaní. Súd mal preukázané, že žaloba s výzvou na vyjadrenie sa k žalobe zo 4.6.2014 bola žalobcovi zaslaná rozhodcovským súdom a doručená dňa 13.6.2014 s poučením, aby predložil svoje stanovisko v lehote 10 dní od doručenia predmetnej žaloby a vyjadril sa k rozhodujúcim skutočnostiam uvedeným v žalobe. Súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka v kúpno-predajnej zmluve bola riadne a platne uzavretá medzi účastníkmi konania, aj keď bola uzavretá len v slovenskom jazyku. Z priebehu obchodných jednaní, obchodnej spolupráce žalobcu a žalovaného súdu jednoznačne vyplynulo, že ich dorozumievacím jazykom v rámci ich obchodnej komunikácie bol výlučne len slovenský jazyk, a preto súd nemal dôvodnú pochybnosť o platnom uzavretí rozhodcovskej doložky, a uzavrel, že nie je naplnený ani dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 3. ZoRK. V neposlednom rade súd zisťoval aj skutočnosti v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. a) bod 4. ZoRK a podľa posúdenia súdu rozhodcovský súd bol riadne ustanovený v zmysle cit. zákona, rozhodcovské konanie prebiehalo úplne štandardným spôsobom, pričom účastníci konania nemali dohodnutý iný spôsob priebehu rozhodcovského konania, takisto priebeh rozhodcovského konania nebol v rozpore s ustanoveniami ZoRK a tieto skutočnosti ani nemohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Súd nemal preukázanú ani existenciu dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 písm. b) ZoRK, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku. Zároveň nepovažoval za preukázané ani tvrdenie žalobcu o porušení jeho práva konať pred súdom vo svojej materčine, čím mu mala byť odňatá faktická možnosť konať pred súdom a uplatňovať jeho práva, poukazujúc na čl. V. Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu a argumentujúc tým, že žalobca pri podpísaní kúpno-predajnej zmluvy nijako neprezentoval, že neovláda slovenský jazyk a textu uzavieranej zmluvy nerozumie, túto skutočnosť

neoznámil rozhodcovskému súdu ani po doručení žaloby, a teda rozhodcovský súd nemohol mať vedomosť o tom, že by v rozhodcovskom konaní potreboval tlmočníka, naviac ak z predložených dokladov jednoznačne vyplynulo, že celá obchodná komunikácia medzi účastníkmi konania vždy prebiehala v slovenskom jazyku. Ak by si žalobca so žalovaným vymienili iný než slovenský jazyk komunikácie, urobili by to už v samotnej kúpno-predajnej zmluve a rozhodcovskej doložke. Vzhľadom na to, že žalobca nikdy nenamietal či už v rámci obchodnej spolupráce, alebo aj po začatí rozhodcovského konania (po doručení žaloby s výzvou), že by slovenskému jazyku nerozumel, takto rozhodcovský súd neinformoval, nepožiadaval o ustanovenie tlmočníka ani nevyvinul snahu zabezpečiť si tlmočníka či preklad žaloby, súd na základe uvedeného konštatoval, že žalobca nebol pozbavený práva využiť služby tlmočníka, toto právo iba v rozhodcovskom konaní vo veci sp. zn. RO 30008/14 nevyužil. Navyše poznamenal, že žalobcovi bola predmetná žaloba zaslaná na e-mail v rámci snahy vyriešiť spor zmiernom ešte pred jej podaním na rozhodcovský súd. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal plne úspešnému žalovanému náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, pozostávajúcich z odmeny a náhrady hotových výdavkov advokáta, náhrady cestovných nákladov a za stratu času podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, celkom vo výške 790,76 € a podľa ust. § 149 ods.1 O.s.p. uložil žalovanému, aby priznanú náhradu trov konania zaplatil na označený účet práv. zást. žalovaného JUDr. Andrey Pristašovej, advokátky, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zmeniť a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu. Podľa žalobcu rozsudok sa opiera hlavne na prijatí chybné tézy, že všetky tvrdenia žalovaného sú pravdivé a že žalobca plynule ovláda slovenský jazyk a pozná právnickú terminológiu. Obidve citované tézy žalobca označil za nepravdivé. Tvrdil, že využitie jeho podpisu pod zmluvou, ktorou sú ich obchodné vzťahy predložené na rozhodnutie arbitrážnemu súdu, bolo účelovým konaním žalovaného, v dôsledku ktorého účinne zbavil žalobcu možnosti obhajoby v prípadných sporoch. Poukázal na rozdiely medzi konaním pred arbitrážnym súdom a všeobecným súdom, ktorý by mal riešiť spory. Uviedol, že arbitrážny súd vedie konania „spravidla písomne“, o čom bol v zmysle článku XIX. ods. 1 prvá veta rokovacieho poriadku arbitrážneho súdu upovedomený. Všeobecné súdy však (v takýchto veciach) spravidla vedú konania na súdnych pojednávaníach, v konaní pred všeobecným súdom účastník konania má nielen možnosť využiť pomoc tlmočníka, ale môže sa vyjadriť ku každému dôkazu a v prípade svedkov im môže klásť otázky. Arbitrážny súd konal podľa ustálenej schémy výhodnej výlučne pre žalovaného, pričom zbavil žalobcu možnosti obhajoby, nepribral tlmočníka a nepreložil korešpondenciu určenú žalobcovi. Z obsahu písomnosti rozhodcovského súdu vyplýva, že rozhodcovský súd výzvou zo 4.6.2014 vyzval žalovaného (v tomto konaní žalobcu), aby sa vyjadril k žalobe podľa článku XVI. ods. 1 rokovacieho poriadku v lehote 10 dní od doručenia predmetnej výzvy takým spôsobom, aby v tejto lehote predložil písomné vyjadrenie, pričom už túto výzvu, berúc do úvahy okolnosti a neznalosť slovenského jazyka žalobcom, nebolo možné splniť. Žalobca by musel ovládať slovenský jazyk, aby mohol správne posúdiť dôležitosť zaslanej listiny a vyjadriť sa k jej obsahu v stanovenej lehote alebo do 10 dní preložiť obsiahnu písomnosť a vtedy sa vyjadriť k ich obsahu, čo ani v prvom ani v druhom prípade nie je (nebolo) objektívne možné. Ak by arbitrážny súd poskytol žalobcovi obsah korešpondencie v poľskom jazyku, umožnil by mu prijať príslušné právne kroky s cieľom ochrany vlastných záujmov. Namietal tiež, že arbitrážny súd nevedel konanie v inej forme, ako je táto (korešpondenčná) nevýhodná pre žalobcu, ktorú arbitrážny súd napriek všetkému prijal, aj keď vedel, že má do činenia s cudzincom. Arbitrážny súd mal predpokladať, že cudzinec môže mať problémy s porozumením korešpondencie a obsahu ním vydávaných rozhodnutí. K zisteniu súdu o znalosti slovenského jazyka u žalobcu, uviedol, že je potrebné rozlíšiť obchodný jazyk súvisiaci s nákupom tovaru a zložitý právny jazyk, ktorý žalobca nepozná, že jeho rozhovory so žalovaným spočívajú v používaní zmiešaného jazyka, čiastočne slovenského, čiastočne poľského a gestikulácií, čo postačuje pri nákupe dreva, ale s istotou nepostačuje na to, aby zhodnotil obsah právnej písomnosti, a najmä vyvodil z nej právne následky. K čestnému vyhláseniu p. Kazimierza Ginalskeho uviedol, že nepozná jeho obsah a že v poľskom právnom systéme neexistuje niečo také, ako je čestné vyhlásenie (je možné, že to nie je doslovný preklad), navyše, ak je K. Ginalski čestný, potom by v tomto vyhlásení mal spomenúť, že so žalobcom má v Poľsku konflikt, že je jeho dlžníkom a taktiež ním bol viackrát už aj predtým. Žalobca poprel skutočnosť, že by sa pri transakciách medzi ním a žalovaným zúčastňoval K. Ginalski, ktorý vykonáva konkurenčnú činnosť pre žalobcu, čo by tam teda mal robiť. Pokiaľ súd konštatoval, že každá zo strán obchodných transakcií hovorila vo svojom jazyku, čo ďalej znamená, že žalovaný hovoril vo väčšej miere po poľsky, ako žalobca po slovensky, čo však nemôže svedčiť o tom, žalobca pozná písaný, právny slovenský jazyk. Uviedol, že K. Ginalski nebol

prítomný pri podpísaní zmlúv medzi žalobcom a žalovaným, preto berúc do úvahy (jeho právnické vedomosti a jazykové znalosti) nemohol radiť žalobcovi, obzvlášť, že s ním mal a aj naďalej má konflikt a nie je preto vierohodný svedok. Poukázal na to, že žalovaný pripravil zmluvy a používajúc poľský jazyk presvedčil žalobcu, aby ich podpísal, navyše vysvetlil, že nespôsobia žiadne právne následky okrem organizácie predaja. Podľa žalobcu dôkazom toho, že sa hovorový jazyk líši od právnického jazyka alebo že právnický jazyk je viac komplikovaný (náročný), je preklad tohto rozsudku, v ktorom je veľa chýb. Ak už má profesionálny prekladateľ problémy s prekladom textu a prekladajúc nedá skutočný právny význam jednotlivým slovám, čo v dôsledku nezodpovedá zámeru osoby, ktorá text písala, potom nie je možné žiadať od podnikateľa, aby poznal právnický jazyk na vyššej úrovni ako profesionálny prekladateľ, rozumel mu a taktiež, aby bol schopný zhodnotiť dôsledky podpisovanej zmluvy, zvlášť ak ho žalovaný pri jej podpise uviedol do omylu. Žalobca tvrdil, že pohľadávky zahrnuté súdnym konaním týkajúce sa obchodných transakcií neexistovali, najmä, že nekúpil u žalovaného taký druh dreva za uvedenú cenu a žalovaný s cieľom vyhnúť sa zdaneniu, uviedol zámerne vo faktúrach a dokladoch iný druh tovaru a inú cenu, za akú bol v skutočnosti predávaný. Na základe ust. § 40 ods. 1 písmeno a) bod I rozhodcovský rozsudok môže byť preškrtnutý [pol. skrešlony] (správny preklad: zrušený [pol. uchylony]) v prípade, ak účastník rozhodcovského konania preukáže, že nebol spôsobilý uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzatvorená v súlade s právnym poriadkom, v zmysle ktorého by takáto zmluva mala byť uzatvorená na základe dohody medzi zmluvnými stranami alebo, že takáto dohoda nebola uzatvorená v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky - podľa žalobcu v plnom rozsahu sa to vzťahuje na túto situáciu. Žalobca neovládal plynule slovenský jazyk, žalovaný ho uviedol vedome do omylu, ubezpečoval ho, že podpisované dokumenty sa týkajú výlučne obchodných dojednaní a neinformoval žalobcu, že predkladá spor na rozhodnutie arbitrážneho súdu, s čím by žalobca nebol nikdy súhlasil a takúto zmluvu by nepodpísal; arbitrážny súd však zaslal žalobcovi korešpondenciu v slovenskom jazyku, ktorá už v okamihu jej odoslania spôsobila konkrétne právne následky.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 CSP). Z ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP vyplýva, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. V súlade s cit. prechodným ust. § 470 ods. 2 prvá veta CSP Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) posúdil podmienky prípustnosti podaného odvolania podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol účinný do 30.6.2016, teda v čase rozhodnutia súdu a podania odvolania žalobcom (odvolanie podané dňa 12.3.2016) a prejednal odvolanie podané žalobcom ako včas podané a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov [podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) a f) v spojení s § 470 ods. 2 prvá veta CSP] a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a rozsudok je vecne správny, preto napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

9. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.5.2018 o 10.20 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dv. 215/2. posch., po predchádzajúcom zverejnení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

10. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok i procesný postup súdu prvej inštancie v konaní z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu vymedzenom odvolacími námietkami žalobcu, pričom nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie boli neúplné alebo nesprávne, nezodpovedajúce vykonaným dôkazom alebo, že by rozhodnutie bolo založené na nesprávnej interpretácii alebo aplikácii právneho predpisu. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a úplne zistil skutkový stav veci, vzal do úvahy iba skutočnosti preukázané vykonanými dôkazmi, ktoré vyhodnotil spôsobom ustanoveným v § 132 a nasl. O.s.p., dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré podradil pod relevantné hmotnoprávne normy a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán, a správne tak posúdil uplatnený nárok.

11. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami, s právnym posúdením prejednávanej veci i so správnym záverom súdu prvej inštancie, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. RO 30008/14 z 9.7.2014 vydaného rozhodcom JUDr. Zoltom Vargom Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 19, nie je dôvodne podaná. Súd prvej inštancie v súlade so zákonom posúdil splnenie podmienok (zákonných dôvodov) podľa ust. § 40 ZoRK pre zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku i existenciu žalobcom namietaných procesných pochybení (väd konania) v procesnom postupe rozhodcovského súdu a dospel k správne záveru o existencii rozhodcovskej doložky, ktorá v kúpno-predajnej zmluve zo dňa 21.2.2014 bola platne medzi stranami sporu uzavretá [posúdiac jej platnosť podľa práva Slovenskej republiky, podľa ktorého sa uzavrela, keďže strany sporu si pre rozhodcovskú zmluvu nezvolili rozhodné právo (§ 5 ZoRK)]. Odvolací súd sa stotožňuje taktiež so záverom súdu, že postupom rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní nedošlo k porušeniu procesných pravidiel konania a žalobcoví nebola odňatá možnosť zúčastniť sa rozhodcovského konania. Zároveň v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje aj zákonnosť a správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

12. Skutočnosti a námietky, ktoré žalobca uvádza v podanom odvolaní, nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku z hľadiska zistených skutočností (správnosti zisteného skutkového stavu), procesného postupu súdu v konaní, hodnotenia vykonaných dôkazov alebo z hľadiska právneho posúdenia sporu súdom prvej inštancie. Žalobcom uplatnené odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. v prejednávanej veci nie sú dané a odvolanie je neopodstatnené, lebo súd prvej inštancie ku (správnym) skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, dospel správnym procesným postupom, po úplnom a správnom vyhodnotení vykonaných dôkazov, náležite, zrozumiteľne a presvedčivo svoje závery zdôvodnil zo všetkých relevantných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy, riadne sa vysporiadal tiež s tvrdeniami a argumentmi sporových strán, a to pri aplikácii (a dôslednom výklade) relevantných ustanovení právneho predpisu (zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a zákona č. 336/2014 Z.z. účinného od 1.1.2015), ktorý aj správne vyložil a pri aplikácii správne použitej právnej normy na posudzovanú vec sa nedopustil omylu.

13. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku aj v kontexte odvolacích námietok žalobcu odvolací súd dopĺňa, že možnosť súdneho preskúmania rozhodcovského rozsudku je obmedzená dôvodmi na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku upravenými v ust. § 40 a nasl. ZoRK. Aj na vydanie rozhodcovského rozsudku sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a tiež z práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to z dôvodu, že rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi. Znamená to, že aj takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad a spĺňať parametre ústavnosti (čl. 2 ods. 2 ústavy) a nemôže byť prejavom svojvôle. Aj v rozhodcovskom konaní je nevyhnutné dodržiavať zásady spravodlivosti, zákonnosti a tiež ústavnosti (porov. III. ÚS 95/2010 z 9.3.2010, III. ÚS 162/2011). Dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku je o.i. skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o rozhodcovskom konaní (o podaní žaloby, doručenej v súlade s § 25 ZoRK) alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní.

14. Podľa ust. § 17 ZoRK účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

15. Cit. ust. je jedným z najdôležitejších ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ustanovuje zásadu rovnosti a právo byť vypočutý ako dve nosné zásady rozhodcovského konania. Základné zásady zakotvené v cit. ust. možno vnímať ako arbitrážny ekvivalent práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 a nasl. Ústavy SR. Rovnosť účastníkov je jednou zo základných zásad akéhokoľvek konania v právnom štáte a ako taká je súčasťou verejného poriadku. Táto zásada vyžaduje, aby bolo konanie vedené nestranným spôsobom a žiadny z účastníkov nebol voči druhému zvýhodnený alebo znevýhodnený. Obsahom práva byť vypočutý je právo každého účastníka rozhodcovského konania byť informovaný o rozhodcovskom konaní a prezentovať rozhodcovskému súdu skutkové alebo právne skutočnosti, ktoré sú z jeho pohľadu pre rozhodnutie relevantné. Účastníci musia mať možnosť reagovať na podania druhého

účastníka a majú právo byť prítomní na ústnych pojednávaniach a vykonávaní dôkazov. To však neznamená, že ak účastník nepodá žalobnú odpoveď alebo bez riadneho ospravedlnenia sa nezúčastní na pojednávaní, o ktorom bol riadne informovaný, nie je možné pojednávať bez neho (§ 30 ZoRK). V rámci rozhodcovského konania nemusí prebehnúť ústne pojednávanie, konanie je v zásade písomné. Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli na forme rozhodcovského konania, rozhodcovský súd rozhodne, či nariadi ústne pojednávanie alebo či konanie bude písomné (§ 26 ZoRK). Z ust. § 30 ods. 2 ZoRK vyplýva, že nepodanie žalobnej odpovede nebráni pokračovaniu rozhodcovského konania (podľa tohto ust. ak žalovaný neoznámí svoju žalobnú odpoveď podľa § 18 ods. 4, rozhodcovský súd pokračuje v rozhodcovskom konaní bez toho, aby považoval tento nedostatok za uznanie tvrdení žalobcu).

16. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci po vykonanom dokazovaní dospel k správne mu záveru, že v rozhodcovskom konaní vedenom pod sp. zn. RO 30008/14 z 9.7.2014 rozhodcom JUDr. Zsoltom Vargom Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 19, nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania a práva žalobcu uplatniť svoje práva, resp. zúčastniť sa rozhodcovského konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s uvedeným právnym posúdením súdu prvej inštancie a výhrady žalobcu v odvolaní smerujúce proti správnosti tohto záveru a namietajúce porušenie procesných pravidiel rozhodcovského konania, považuje za neopodstatnené. K uvedeným odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že porušením práva rovnosti účastníkov v rozhodcovskom konaní nie je ani skutočnosť, že rozhodcovské konanie prebieha v jazyku, ktorému jeden z účastníkov nerozumie, ak bol tento jazyk určený v súlade so zákonom a dohodou strán. V takom prípade je úlohou dotknutého účastníka, ktorý nie je znalý jazyka konania, zabezpečiť si tlmočenie. Rovnako porušením práva byť vypočutý nie je ani to, ak rozhodcovský súd nenariadi ústne pojednávanie v situácii, keď o to ani jeden z účastníkov nepožiadala a rozhodne iba na podklade písomných podaní (Gyárfáš, J., Števíček M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, k § 17, s. 256).

17. Dohoda o jazyku konania nie je podstatnou náležitosťou rozhodcovskej zmluvy, a preto nemusí byť ani jej súčasťou, pričom ak jazyk rozhodcovského konania nie je v dohode strán určený výslovne, je potrebné prejav vôle vykladať na základe všeobecných civilistických výkladových postupov a ustáliť, či dohoda o jazyku nevyplýva implicitne. Demonštratívne možno uviesť, že dohoda o právomoci určitého rozhodcovského súdu (v posudzovanom prípade ním bol Rozhodcovský súd zriadený pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o.), o aplikácii hmotného práva určitého štátu, o mieste rozhodcovského konania v určitom štáte alebo o ustanovení určitých rozhodcov môže zakladať implicitnú dohodu o jazyku rozhodcovského konania (Gyárfáš, J., Števíček M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, k § 24, s. 373).

18. V prejednávanej veci zistené skutočnosti aj podľa názoru odvolacieho súdu neumožňujú záver, že by rozhodcovský súd zriadený pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 19, pri voľbe jazyka rozhodcovského konania vedeného pod sp. zn. RO 30008/14 zjavne prekročil mieru svojho uváženia a nepostupoval v súlade so zákonom alebo dohodou (vôľou) strán. Odhliadnuc od uvedeného, odvolací súd poukazuje na ust. § 40 ods. 4 ZoRK ustanovujúce preklúziu námietok podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a), ak ich účastník rozhodcovského konania nenamietal včas. V konaní nebolo sporné, že žalobca námietky proti procesným vadám v rozhodcovskom konaní (akou je i námietka porušenia práva byť vypočutý z dôvodu jazyka rozhodcovského konania) nepodal, a to bez zbytočného odkladu po tom, ako sa o porušení dozvedel, t.j. od doručenia žaloby zo dňa 4.6.2014 a k nej pripojených listín, resp. v danom spore to ani netvrdil, že by po doručení žaloby oznámil rozhodcovskému súdu svoje námietky proti jazyku rozhodcovského konania, jazyku rozhodcovskej zmluvy a písomností, ktorých sa spor týka, že nie je znalý jazyka konania a zabezpečí si služby tlmočníka, a preto podľa posúdenia odvolacieho súdu žalobcom namietané procesné vady nemôžu byť spôsobilým dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK a už z tohto dôvodu nebolo možné na ne v tomto konaní prihliadať.

19. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané a preskúmaný rozsudok je vecne správny, preto postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

20. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na svoj neúspech v odvolacom

konaní nemá právo na náhradu trov a žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).